

Pogoda

W Dolomitach, podobnie jak w Tatrach, pogoda jest bardzo zmienna. Z doświadczeń wielu osób wynika, że ta najkorzystniejsza najczęściej bywa w sierpniu, gdyż wtedy jest najmniej opadów i burz oraz występuje sporo słonecznych dni. Nie przypadkowo w sierpniu przypada włoski szczyt urlopowy - oni wiedzą, kiedy wyjechać na wakacje, aby mieć udany wypoczynek.

Pogoda w Dolomitach.....	str. 1
Słowniczek podstawowych słów związanych z pogodą.....	str. 3

Pogoda w Dolomitach

Zachmurzenie i opady

Pogoda typowa dla Dolomitów, to ranki z błękitnym niebem i stopniowo pojawiające się w ciągu dnia chmury, zahaczające o wierzchołki gór. Około południa mogą tworzyć się chmury burzowe, z których czasem pada deszcz i powstają wyładowania atmosferyczne. Często wieczorem rozpogadza się i przed zachodem słońca niebo znów jest czyste. W dni, kiedy rano na niebie zaczynają pojawiać się chmurki, które szybko rosną do rozmiarów burzowych cumulonimbusów, bywa słaba widoczność i przejrzystość powietrza, a czasami zamglenie utrzymujące się w wyższych partiach gór. Wniosek z powyższego jest tylko jeden - warto wstawać jak najwcześniej, aby móc przejść przy sprzyjającej pogodzie jak najdłuższy odcinek ferraty, a szczególnie ten prowadzący na dużych wysokościach czy o znacznych trudnościach.

Nam zdarzało się wstawać nawet o 5 rano, aby móc z powodzeniem przechodzić te najtrudniejsze ferraty. Zresztą jak się okazywało, większość turystów w Dolomitach wychodzi bardzo wcześnie na trasy, bo oprócz pogody, ważne jest znalezienie się na ferracie przed innymi, aby uchronić się przed spadającymi kamieniami, rzucanymi przez mniej ostrożnych wędrowców.

Mgły

Analogicznie jak w Tatrach, często występują po południu, szczególnie na dużych wysokościach. Wyjątkiem są tu masywy położone bliżej morza (np. Schiara) oraz Dolomity Brenta, gdzie mgły często tworzą się od samego rana i już ok. godz. 9.00 widoki mogą być częściowo przysłonięte.

Burze

Najczęściej pojawiają się po południu, ale czasami też przechodzą w nocy. Podczas wędrowki graniami i na dużych wysokościach należy być szczególnie wyczulonym na szybko rosnące chmury burzowe. Na wysokościach ponad 2500 m wyładowaniom atmosferycznym towarzyszy często intensywny opad gradu lub śniegu, a także nagłe ochłodzenie temperatury do ok. 0 °C.

Temperatura

W dolinach przy pięknej pogodzie jest upalnie, ale już na wysokości 1500 - 2000 m, czyli takiej, gdzie można dojechać samochodem, bywa chłodniej, a rankiem wręcz zimno. Powyżej 2000 m w nocy temperatura może spaść do 0 °C. Na wysokości ponad 2500 m, nawet przy dobrej pogodzie, zazwyczaj wieje wiatr i jest chłodno (temperatury ok. 10 - 15 °C), a przy załamaniu pogody bywa, że temperatura jest ujemna i pada śnieg. W Dolomitach temperatury na odpowiednich wysokościach są zbliżone do tych, jakie bywają latem w Tatrach.

Promieniowanie UV

Sz szczególnie intensywne na wysokości ponad 2500 m n.p.m. – należy stosować kremy z wysokim filtrem oraz nosić okulary przeciwsłoneczne.

Informacje o aktualnej pogodzie

Na temat aktualnej pogody można dowiedzieć się w każdym schronisku górskim czy informacji turystycznej w większych miejscowościach. Prognozy są też wywieszane przy stacjach kolejek linowych (zarówno dolnych, jak i górnych). Niestety są to czasami informacje napisane po włosku, więc warto znać kilka podstawowych słów w tym języku.

Linki do stron z aktualnymi informacjami o pogodzie

Prognoza pogody dla Dolomitów wschodnich i zachodnich:

http://www.arpa.veneto.it/previsioni/it/html/meteo_dolomiti.php

Prognoza pogody dla Dolomitów Brenta i rejonu jez. Garda:

http://www.meteotrentino.it/bollettini/today/generale_en.aspx

Słowniczek podstawowych słów związanych z pogodą

Pojęcia i zwroty meteo:

il tempo - pogoda
il sole - słońce
la pioggia - deszcz
il rovescio - ulewa
la neve - śnieg
la grandine - grad
le precipitazioni - opady atmosferyczne
il vento - wiatr
il temporale - burza
la nuvola - chmura
la nebbia - mgła
la depressione - niż
l'alta pressione - wyż; wysokie ciśnienie
si rasserena - rozpogadza się
lampeggia - błyska
tuona - grzmi
piove - pada deszcz; spadnie deszcz
nevica - pada śnieg; spadnie śnieg
il cielo è nuvoloso - niebo jest zachmurzone
il tempo cambierà - pogoda się zmieni
ci saranno rovesci e temporali - będą opady i burze
la pressione è alta/bassa - ciśnienie jest wysokie/niskie
il tempo migliora - pogoda się poprawia
il tempo è bello - pogoda jest ładna

Określenia pogody:

bello - piękny, ładny
brutto - brzydki, pochmurny
freddo - zimny
caldo - gorący
debole - słaby
forte - silny
sereno - pogodny
soleggiato - słoneczny
asciutto - suchy
poco - mało
variabile - zmienny
moderato - umiarkowany

Pory dnia:

oggi - dziś
domani - jutro
il giorno - dzień
di giorno - w dzień
durante la giornata - w ciągu dnia
la mattina; di mattina - rano; raniem
il mezzogiorno - południe
di pomeriggio - po południu
la sera - wieczór
la notte; di notte - noc; w nocy
la mezzanotte - północ
più tardi - później

Prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska meteo:

probabilità precipitazioni - prawdop. wystąpienia opadów
probabilità temporali - prawdop. wystąpienia burz
molto basso - bardzo niski
basso - niski
medio - średni
alto - wysoki

Dni tygodnia:

la settimana - tydzień
lunedì - poniedziałek
martedì - wtorek
mercoledì - środa
giovedì - czwartek
venerdì - piątek
sabato - sobota
domenica - niedziela